

բազմութեամբ: Իսկ կեանքի վերջին շրջանին եղած է նաեւ Աստուածայեան, սակայն ինկած ուժերէ եւ աղետալի պատերազմով ստեղծուած համաշխարհային այս տխուր ու անձուկ պայմաններու մէջ ապրելով՝ չէր կրնար անշուշտ գործածել իր սրտին ու մտքին բոլոր զօրութիւնները ի նպաստ այդ Միութեան: Ողբ. Միքայէլ Ալեմշահի եւ Անտրիկ Ալթունեանի մահէն վերջ՝ Ուխտիս Գերպ. Աբբասօր ուղղած մէկ նամակին մէջ կ'ըսէ արդէն. «Ինքզինքս տարօրինակ կերպով առանձին կը զգամ, հակառակ այն դուրդուրանքին՝ որով Միութեանս միւս անդամները զիս կը շրջապատեն, կարծէք ամէնքը վրաս կը դողան եւ յոյսերնին իմ վրաս դրած են որ բռնեմ Միութիւնը. հոգիս յօժար է բայց մարմինս տկար»:

Մեծապէս կապուած էր Սեւրի Մուրատեան Վարժարանին հետ եւ իր ձեռքէն եկածը չէր զլանար անոր փայլին եւ յաջողութիւններուն համար: Եւ շատ իրաւամբ կ'ըսէր նաեւ թէ Մ. — Ռ. Ն. Ա. Միութիւնը՝ փայլ ու կենդանութիւն կը ստանայ՝ երբ դառնայ այս աղգային վարժարանին շուրջ՝ իրրեւ անոր մէկ նեցուկը, օժանդակը եւ միանգամայն ծաւալողը կատարած կրթական մեծ գործունէութեան: Կուրախանար ու կը տրամէր այն ամէն բանով որ նպաստաւոր կամ աննպաստ կը պատահէր Մուրատեան վարժարանին՝ այնքան սրտով միացած ըլլալով Փարիզահայ դպրութիւն համար անհրաժեշտ այդ հայ օժանդակին:

Փարիզի մէջ իր գործունէութեան զլխաւոր կեդրոն էր Ժան-Կուստին Գաղթականաց Թանգարանի պաշտօնարանը (Պօզոս Նուպար Փաշայի աղգային Պատուիրակութեան մնացորդ ներկայացուցիչ Մարմինը), ուր ղեկավարի պաշտօն ունէր, եւ զոր շատ խնամքով, գիտակցութեամբ եւ անձնուէր հոգիով կը կատարէր, մեծապէս մտահոգուելով մանաւանդ հայ թշուառ ընտանիքներու վիճակով՝ ազատելու զանոնք Փրանսական խիստ օրէնքներու պահանջէն՝ լաւ յարաբերութեան մէջ ըլլալով տեղական այն իշխանութիւն-

ներու հետ, որոնք դադրականներու դործերով կը զբաղէին:

Ռիւ-Թիւէնի հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ եւ Ժողովրդագրութեան մէջ եւս ան վերջին ծայր գործունէայ եւ իմաստուն թաղականի դեր կատարած է, մասնակցելով Ժողովներու, խորհուրդներու ու առաջնորդելով բոլոր բարի ձեռնարկները:

Նիւթական ծանր մտահոգութիւններէն, ներքին եւ արտաքին տագնապներէն, եւ իր անձնուէր նուիրումով գործերուն՝ կամաց կամաց մաշելով՝ զգաց որ իր ներսը բոյն դրած է հիւժախտը, եւ այս՝ տակաւին պատերազմի սկզբնաւորութենէն առաջ: Իր սրտակից բարեկամներու, ինչպէս նաեւ Սեւրի Մուրատեան վարժարանի Տեսչութեան խորհուրդներուն և թերազրութեանց վրայ՝ առեն մը ենթարկուեցաւ լուրջ խնամքի եւ դարմանի, բայց իր յառաջացած տարիքը չէր ներքի կատարեալ կերպով վերադառնելու իր առողջութիւնը: Ու ինքը որ կը կարծէր ամէնէն առաջ կնքել իր մահկանացուն, իր երկու սիրելի մտերիմներու աչքերը փակելէ վերջ՝ կ'երթար միանալու անոնց հոգիներու աշխարհին մէջ:

Ողբ. Արամ Ինճիճեանի մտքի եւ սրտի բարեմասնութիւնները եւ ընկերային առաքինութիւնները դրաւիչ բան մ'ունէին. իմաստուն եւ խոհական, եւ հմուտ ըլլալով աղգային կարգ մը թէ՛ եկեղեցական եւ թէ՛ քաղաքական խնդիրներու՝ շատ հաճելի եւ օգտակար կը դարձնէր իր խօսակցութիւնը: Ըլլալով միանգամայն լուրջ ու խորհրդածող, հաւասարակշռուած դատողութեան տէր, բարի եւ սրտոտ անձնաւորութիւն մը, ազնիւ եւ զգուշահայեաց վերաբերմունքով ամէնուն հանդէպ՝ նաեւ սիրելի կ'ընծայէր իր անձը, եւ ատով աւելի ալ կը փնտռուէր իր ներկայութիւնը:

Ու հիմա որ կորսնցուցած ենք զինքն ու իր երկու մտերիմները, եւ մեր ցաւին մէջ սփոփուելու համար կրկին ու կրկին կ'աղօթենք իրենց հոգւոյն յաւիտեական հանգստին ու պայծառութեան համար, կը մաղթենք որ մեր Սաներու շարքերուն մէջ չպակսին այնպիսի անձեր:

ԽՄԲ.

ՎՐԻՊԱԿ

Ներկայ ԲԱԶՄԱՎԷՊԻ «Պատասխան եր. Տէր Կոմիտաս Վկայի «Կարճեցեալ» մարմնոյն մասին» խորագիրը կրող յօդուածին, (էջ 17) Ա. սիւնի վերջին տողին ալետք է կցել հետեւեալ տողերը. մը սուր դատողութիւնը, ուղղամտութիւնը եւ անկեղծութիւնը: Նկատի չեն առած, որ երբ նա իր Պատմութեան մէջ մտցուցեր է Տէր Կոմիտասի վարքը՝ բարո-...

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Փրոֆ. Տոքթ. Վ. Թորոմեանց. — Դպրոցական համագործակցութիւն, Սոֆիա, 1941. զին՝ 20 էջ:

Արշալիք Պ. Քաղցրունի. — Ֆինլանտական խնդրին էութիւնը, Նիւ-Եորք, 1940:

Հրատ. Միսիք. Պոլովիւ. — Դասագիրք Հայոց պատմութեան, տպ. Սիփան:

Bogdan Caus. — Primavera in Vieata, poeme, Costanza, 30 էջ:

H. Dj. Siruni. — Documente turcești referitoare la evenimentele din 1821-1822, București, 1940.

H. Dj. Siruni. — Bibliografia studiilor armeresti din Romania, 1920-1940. București, 1940.

H. Dj. Siruni. — Doua Deizadele la Cenghel-Chöi, glosar, București, 1940.

H. Dj. Siruni. — Armeni in Romania, cu pri-lejul unui centenar, București, 1940.

H. Dj. Siruni. — O navalire necunoscuta a

bandelor turcești in tarile Romane la 1769, București, 1940.

Peter V. Hanes. — Istorie Literara in Calato-rii, București, 20 էջ:

Rev. George H. Filian. — Heavenly Lights, Los Angeles, Calif. 1939.

Rev. George H. Filian. — Armageddon and the Battle of Armageddon, Los Angeles, Calif.

Prof. Sc. Bèridzè. — Latinità e Romanità, Napoli, 1939, lire 4.

H. Lorelli. — Kamo (Շուտական լեզուով) Helsingfors.

Նոյն (Ֆինական լեզուով)

G. Hofmann S. T. — Documenta Concilii Flo-rentini de Unione Orientalium, Roma, 1935.

Acacius Coussa. — Epitome praelectionum de iure ecclesiastico orientali, Typis polyglottis in-sulae S. Lazzari, 1941.

ԱՌՅՍ ՏԵՍԱՆ

ԱԹԵՂԱՀԱՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՈՒՌՀԱՅԻ

ԹՈՒԴԸ

ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅՍ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՊԱՐՍԻՑ

ՎԱՍՆ ՀԱԿԱՏՈՑ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԵԱՅ ԵՒ Ի ԼԱՏԻՆ ԼԵԶՈՒ ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՅ

Է. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Թ. Ա. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ՄԻԱՆՁՆ ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ

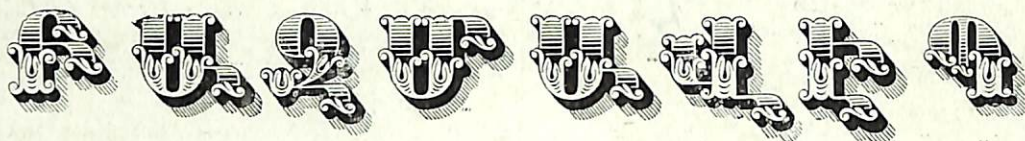
Էջ 80 — ԳԻՆԵ Է՝ 2,85 ԶՈՒՅՑ. ՅԲ.

AITHALLAE EPISCOPI EDESSENI
EPISTOLA
AD CHRISTIANOS IN PERSARUM REGIONE
DE FIDE

::: La Messa (Letta) in Rito Armeno :::
Tradotta in Italiano

Prezzo Lire 2

ՀԱՐՒԻՐԱՄԵԱՅ ՅՈՒԵԼԵԱՆ

ԱՄՍԱԹԵՐԹԻ

1843-1943

Հայ գրի կեանքին մէջ աննախընթաց յաղթանակ մը եւ Միջազգային Մամուլի պատմութեան համար նշանակելի դէպք մըն է ԲԱԶՄԱՎԷՊԻ այս հարիւրամեակը:

Ազգային ոչ մէկ թերթ կամ օրազր, եւ նոյնիսկ եւրոպական հաղուագիւտ թերթեր, այնքան երկար ժամանակ տեւած եւ գործած են զիմադրելով այլեւայլ գծուարութիւններու եւ ծառայած բարձր գաղափարականի՝ ո՛րքան ԲԱԶՄԱՎԷՊԻ: Ու Հանդէսիս ներկայ հաւորին մէջ երբ ազգը կու տանք այժմէն անոր Ոսկեղէն Յորեկեանին, իմբազրութիւնս հպարտ կը զգայ ներկայացնելով հայ ազգի եւ բովանդակ զիտական աշխարհի՝ Միթարեան Տան զրական բաղմաճիւղ գործունէութիւնը, նուիրուած մասնաւորապէս Հայ Մատենադրութեան ու Լեզուն, Հայ Պատմութեան, Հայ Արուեստին, ծանօթացնելով միանգամայն Եւրոպացիին՝ հայկական կեանքն ու գեղարուեստը, եւ փոխադարձ եւրոպական զրականութեան ու արուեստին գեղեցկութիւնները հայ ժողովուրդին, մանաւանդ իր ԳԵՂՈՒՆԻ բացառիկ թիւերու շքեղ էջերուն մէջ:

Աշխարհաստան պատերազմով ստեղծուած չարադէտ կացութիւնը սակայն, չի թոյլատրեր ո՛ր եւ է ձեւի տակ տօնախմբելու այժմ ԲԱԶՄԱՎԷՊԻ այս պանծալի զարադարձը, որուն անշուշտ արդար նախանձախնդրութեամբ պիտի փափաքէին իրենց մայնակցութիւնը բերել հայ բաղմաթիւ թերթերն ու օրազրիները, գտնելով իրենց Երեցագոյն Անդամի այլ փառաւորութեան եւ յաղթանակի տօնախմբութեան մէջ՝ հայ գրի ընդհանուր զնահատանքի եւ յաւերժացումին հետ նաեւ իրենց զոյութեան անժխտելի ապացոյցը:

